

Granskning av årsredovisning samt landstingsstyrelsens styrning, uppföljning och interna kontroll

Bakgrund

Landstingets revisorer ansvarar för att årligen granska all verksamhet som bedrivs inom landstinget. Revisorerna ska granska och pröva om verksamheten sköts ändamålsenligt vad gäller verksamhetsmål och ekonomi samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Syfte

Denna rapport innehåller en sammanfattning av årets granskning av årsredovisning samt avslutande granskning av landstingsstyrelsens styrning, uppföljning och interna kontroll. Syftet med rapporten är att utgöra ett samlat underlag för revisorernas revisionsberättelse.

Revisionskriterier

Granskningen har i huvudsak utgått från följande revisionskriterier:

- 3 kap. 13-15 §§ och 6 kap. kommunallagen (1991:900)
- Lag (1997:614) om kommunal redovisning
- Landstingsfullmäktiges beslut om reglemente för landstingsstyrelsen (LK/100170)
- Landstingsplan för 2012

Metod och avgränsning

Granskningen har genomförts genom intervjuer och dokumentstudier. Den finansiella revisionen har genomförts genom en kombination av internkontrollgranskning och substansgranskning.

Granskningen av måluppfyllelse har fokuserat på att verifiera att årsredovisningen svarar mot de mål som fullmäktige beslutat om i landstingsplanen för 2013 och att verifiera redovisningen av måluppfyllelse för de mål som redovisas. Vi har däremot endast översiktligt granskat underlag till ett urval av de jämförelser som redovisas, som inte är målsatta.

Granskningsansvariga

Granskningen har genomförts av revisionskontoret. Den finansiella revisionen som sammanfattas nedan har genomförts av KPMG.

Resultat av granskningen

Granskning av årsredovisning

I detta avsnitt redovisas en sammanfattning av årets granskning av årsredovisningen. Resultat från granskning av den finansiella redovisningen redovisas mera utvecklat i revisionsrapport *Bokslutsgranskning 2013 – Revisionsrapport*. Vi har framfört synpunkter löpande under revisionsarbetet för att ge möjlighet till korrigeringar och kompletteringar av innehållet i årsredovisningen för 2013. Vi har även fört en dialog om behov av utveckling av kommande redovisning.

Finansiella mål och balanskravet

Landstingsstyrelsen redovisar i årsredovisningen att landstinget inte har uppfyllt målet om ett överskott på 86,0 miljoner kronor. Ett fåtal av divisionerna eller motsvarande redovisar ett positivt utfall eller ett utfall nära budgetramarna.

Målet om att hålla den budgeterade nettokostnadsramen redovisas som uppfyllt.

Fullmäktige har beslutat om att tillföra pensionsfonden ett belopp på 107 miljoner kronor. Målet är uppfyllt.

Landstingsfullmäktige har liksom tidigare år beslutat att för 2013 frångå målet om ett årligt överskott på minst två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Landstinget redovisar en avstämning av balanskravet som en not till resultaträkningen. Resultatet enligt balanskravsutredningen är ett överskott på 184,6 Mkr. Vid avstämningen enligt balanskravet har årets realisationsvinster och resultatpåverkan med anledning av den sänkta diskonteringsräntan (den s.k. RIPS-räntan) för pensioner avgått från årets resultat, i enlighet med gällande principer.

Finansiell redovisning

Revisionskonsulterna från KPMG har i granskningen inte noterat några medvetna eller omedvetna fel av i sammanhanget väsentlig art. Bedömningen är, enligt revisionsrapport *Bokslutsgranskning 2013 – Revisionsrapport*, att årsredovisningens finansiella delar ger en rättvisande bild av landstingets ställning och resultat för 2013 och att de har upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

KPMG framhåller i sin rapport att landstingets bokslutsdokumentation generellt håller en god standard, såväl avseende bilagor som underliggande dokumentation. De iakttagelser som KPMG sammanfattningsvis lyfter fram är följande:

- Bokslutet har avseende intäkter från vissa statsbidrag, liksom tidigare, upprättats med viss försiktighet. Vi bedömer att säkerhetsmarginalen kan vara upp till 10 Mkr.
- Vid årsboksluten beräknas landstingets skuld till personalen för intjänad semester samt för jour-, beredskaps- och övertid. Kontroller av underliggande kvantitetsuppgifter har skett av landstinget under hösten 2013. Vi rekommenderar att dessa åtgärder kompletteras med en dokumenterad kvalitetssäkring av den skuldberäkning som görs av serviceföretaget vid årsskiftet.
- Under granskningen har vi noterat att landstinget inte har infört en rutin för reservering av osäkra fordringar för patientavgifter. Vi rekommenderar att detta görs.

Mål för verksamheten och måluppfyllelse

Landstingsfullmäktige har, i landstingsplanen för år 2013, fastlagt de verksamhetsmål som gäller för de fem perspektiven som är medborgare, verksamhet, miljö, medarbetare och ekonomi. Miljöperspektivet är ett nytt perspektiv i landstingsplanen från och med 2013. I landstingsplanen har fullmäktige även beslutat om uppdrag och prioriterade områden.

Styrelsen har i årsredovisningen för 2013 redovisat sin bedömning av hur verksamhetsmålen uppfyllts. Årsredovisningen innehåller också resultatinformation som syftar till att redovisa jämförelser med tidigare år eller riket, där det inte finns någon målsättning för 2013.

När det gäller de mål som är satt redovisas i årsredovisningen att landstinget inte uppfyller följande verksamhetsmål i styrkortet:

- andelen medborgare som upplever tillgängligheten god
- andelen medborgare som anger att de har stort förtroende för vårdcentralerna respektive sjukhusen
- andelen medborgare som anger att de har stort förtroende för hälso- och sjukvården
- andelen medborgare som anger att de har stort förtroende för att hälso- och sjukvården ges på lika villkor
- andelen vårdrelaterade infektioner
- telefontillgänglighet till vårdcentral
- tillgänglighet till läkare på vårdcentraler
- tillgänglighet till besök inom den specialiserade vården
- tillgänglighet till behandling inom den specialiserade vården

- tillgänglighet till första besök inom barn- och ungdomspsykiatri
- tillgänglighet till fördjupad utredning eller behandling inom barn- och ungdomspsykiatri
- kostnader för hyrläkare
- andelen etiska livsmedel

Av årsredovisningen framgår att resultatet för följande mål är oförändrat jämfört tidigare år:

- andelen medborgare som skattar sin psykiska hälsa som god eller mycket god
- jämförelser av resultaten i medarbetarenkäten
- landstingets sjukfrånvaro
- utsläpp av växthusgaser från landstingets energianvändning
- utsläpp av växthusgaser från tjänsteresor

För följande mål i landstingsplanen redovisas inte någon måluppfyllelse:

- andelen barn med övervikt – redovisas endast som jämförelse
- andelen patienter som blir tillfrågade om tobaksvanor
- antalet deltagare i rökavvänjning
- läkemedelskostnad per invånare – resultatinformation redovisas i tabell men måluppfyllelse redovisas inte i avsnittet *Redovisning av måluppfyllelse*
- Resultaten inom nutrition, fall, trycksår och sömn – resultatinformation redovisas, med undantag för sömn, i verksamhetsperspektivet. Redovisning av måluppfyllelse kommenteras inte. Målet saknas också i avsnittet *Redovisning av måluppfyllelse*.
- Ledtider för vårdprocesser – resultatinformation redovisas för cancerdiagnoser i verksamhetsperspektivet. Måluppfyllelse redovisas inte i avsnittet *Redovisning av måluppfyllelse*.

Landstingsstyrelsen redovisar i årsredovisningen att övriga mål är uppfyllda.

Information om de allra flesta prioriterade områden och uppdrag för 2013 redovisas integrerat i löpande text, faktarutor m.m. men inte separat i årsredovisningen. Resultatet inom respektive område och uppdrag framgår därmed inte på ett tydligt sätt.

Landstingsstyrelsens hantering av måluppfyllelse

Slutsatsen är att landstingsstyrelsen endast i begränsad utsträckning har uppfyllt målen för verksamheten 2013. Genom delårsrapporterna får styrelsen tertiälvis information om måluppfyllelse kopplat till landstingsplanen. För vissa mål finns dock endast resultat på årsbasis, varför dessa följs upp en gång per år. När det gäller ekonomisk uppföljning får styrelsen månadsvis information. Styrelsen har under 2013 även fått föredragningar som berör

områden som ingår i landstingsplanen men inte tydligt kopplat till planens mål.

Delårsrapport 1 visade på en god måluppfyllelse avseende målen för verksamheten med vissa undantag, främst tillgänglighet till specialiserad vård och barn- och ungdomspsykiatri samt tillgänglighet till akutmottagning. I delårsrapport 2 hade resultatet avseende tillgänglighet försämrats. Styrelsen beslutade med anledning av rapporten att föreslå fullmäktige att arbetet med att tillmötesgå befolkningens behov av vård intensifieras och kontinuerligt återrapporteras till landstingsstyrelsen. Fullmäktige beslutade i enlighet med styrelsens förslag. Av styrelseprotokollen framgår inte att någon sådan återrapportering lämnats.

Granskningen har också visat att styrelsen i november 2013 fick information om åtgärder och resultat inom de områden som ingår i handlingsplanen från 2011. Handlingsplanen syftar till att genom ett systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete sänka kostnadsnivån i ett långsiktigt perspektiv. Flera av handlingsplanens områden har direkt koppling till landstingsplanens mål.

Någon löpande systematisk uppföljning av måluppfyllelse och åtgärder för att komma tillrätta med bristande måluppfyllelse för målen i landstingsplanen förefaller inte ha genomförts. Sådan löpande uppföljning bör införas för att ge bättre förutsättningar för att i tidigt skede kunna vidta åtgärder vid bristande måluppfyllelse. Enligt uppgift kommer sådan systematisk uppföljning att utvecklas under 2014.

Målformuleringar och bedömningskriterier för måluppfyllelse

Revisorerna har tidigare framfört att de anser att det finns behov av att förbättra redovisningen av hur landstinget uppfyllt målen för verksamheten. De har också framfört att det finns behov av att se över vissa målformuleringar för att ge möjlighet till tydligare redovisning av måluppfyllelse.

De resultatmått för måluppfyllelse som landstingsstyrelsen beslutat om i uppföljningsplanen för 2013 skiljer i relativt stor utsträckning från den mätplan som tillämpats tidigare år. De flesta mål i landstingsplanen går nu att mäta med resultatmått och indikatorer.

Granskning av såväl delårsrapport 2 som årsredovisningen har visat att det inte fullt ut finns en samstämmighet mellan de mål och jämförelser som fastställts i landstingsplanen, styrelsens uppföljningsplan och det som redovisas i delårsrapport och årsredovisning. Mål och mått utvecklades i och med att styrelsen beslutade om uppföljningsplanen i december 2012. I viss utsträckning skiljde sig målen i uppföljningsplanen från det som beslutats av fullmäktige i landstingsplanen. Avstegen har inte beslutats av fullmäktige men har genomsyrat arbetet med delårsrapporter och årsredovisning för 2013. Det har fått till följd att samtliga mål i landstingsplanen inte redovisas i årsredovisningen. För vissa av målen redovisas i årsredovisningens olika perspektiv resultatinformation som kan användas för att mäta måluppfyllelse men det saknas redovisning i årsredovisningens avsnitt *Redovisning*

av måluppfyllelse. Vidare har granskningen visat att kriterierna för att mäta måluppfyllelse av sjukfrånvaro för landstingets medarbetare har ändrats i årsredovisningen jämfört med landstingsplanen och styrelsens uppföljningsplan. Om målet hade mätts i enlighet med landstingsplanen och uppföljningsplanen hade målet inte varit uppfyllt. I årsredovisningen redovisas att resultatet för målet är oförändrat. Konsekvensen av ovanstående är att årsredovisningen inte fullt ut innehåller redovisning av måluppfyllelse för de mål som landstingsfullmäktige beslutat om.

När det gäller redovisningen av kvalitet i landstingets verksamheter noterar vi en positiv utveckling genom att vissa index för landstingets utfall i *Öppna jämförelser* redovisas i årsredovisningen. Redovisningen rör dock 2012 års verksamhet.

Revisorerna har påpekat att redovisningen av tillgänglighet i tidigare årsredovisningar varit relativt kortfattad. En synpunkt som revisorerna fört fram är att måluppfyllelsen i vissa fall baseras på enstaka månader eller mättillfällen. I årsredovisningen för 2013 baseras bedömning av måluppfyllelse för tillgänglighet på uppgifter under december respektive ett mättillfälle under hösten. Även måluppfyllelsen för följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler samt resultatet när det gäller vårdrelaterade infektioner bedöms baserat på enstaka mättillfällen istället för exempelvis genomsnitt för året. Med nuvarande redovisning lämnas inte en fullständig bild av årets resultat och det finns risk att redovisningen inte ger en rättvisande bild av läget under året.

Enligt lag (1997:614) om kommunal redovisning ska förvaltningsberättelsen innehålla en översikt av utvecklingen av landstingets verksamhet. I styrelsens uppföljningsplan anges att det för de mått där så är möjligt ska redovisas resultatet de senaste tre åren. Granskningen visar att det i begränsad utsträckning redovisas hur resultatmått och indikatorer utvecklats de senaste tre åren.

Underlag till resultatmått och indikatorer för måluppfyllelse

Vi har i vår granskning tagit del av information som samlats centralt för att utgöra underlag för årsredovisningen. Den största delen av dokumentationen återfinns dock hos ansvariga handläggare och vi har även tagit del av denna. Vi har granskat underlag till de resultatmått och indikatorer som redovisas i årsredovisningen kopplat till mål för verksamheten. Vi har även granskat underlag till några av de ej målsatta jämförelserna som redovisas.

I viss utsträckning finns underlag till redovisade uppgifter hos externa parter, till exempel olika nationella databaser. För andra uppgifter i årsredovisningen finns underlag i landstingets egna uppföljningssystem eller i form av beräkningar och liknande hos enskilda handläggare. Granskningen har inte omfattat verifieringskedjan för de rapporter som hämtats ur de olika systemen och databaserna. Vi har med stöd av berörda handläggare, för de uppgifter som vi valt att granska, erhållit underlag som verifierar uppgifterna el-

ler indikerar att uppgifterna är korrekta. Något som försvårar avstämningen är att de system som innehåller underlag kan förändras retroaktivt och att kvalitetssäkringen av innehållet i vissa system är bristfällig. Vi har under granskningens gång till berörda handläggare fört fram synpunkter på dokumentation och underlag.

Övergång till nytt patientadministrativt system och datalager har medfört svårigheter att fånga viss produktionsstatistik. Uppgifterna som redovisas i årsredovisningen och möjligheten till jämförelse med tidigare år är därför osäkra. Det framgår av årsredovisningen att kvaliteten på produktionsstatistiken har förbättrats under året men att det fortfarande saknas underlag för några verksamheter. Det har inte varit möjligt att inom ramen för granskningen på ett heltäckande sätt verifiera uppgifterna då de hämtas ur flera olika system, som kan förändras retroaktivt.

Vår bedömning är att det fortfarande finns behov av att kvalitetssäkra, förbättra och samla dokumentation för de uppgifter som redovisas i årsredovisningen. Omfattning och karaktär på underlagen får anpassas till de datakällor som är aktuella. Syftet är att säkerställa att det i efterhand finns möjlighet att verifiera uppgifterna utan personberoende.

Styrning, uppföljning och intern kontroll

Landstingsstyrelsen ansvarar enligt kommunallagen (1991:900) bland annat för att den interna kontrollen är tillräcklig. I landstingsstyrelsens reglemente anges att det särskilt ankommer på styrelsen att ansvara för den interna kontrollen. Det anges också att det särskilt ankommer på styrelsen att planera, följa upp och utvärdera att verksamheten bedrivs rationellt, effektivt och ekonomiskt enligt uppställda krav.

Revisorerna har tidigare påtalat för styrelsen att det finns behov av att utveckla och förbättra styrning, uppföljning och intern kontroll. Utvecklingsarbeten bedrivs eller planeras inom de flesta av de områden som revisorerna lyft fram. I revisionsberättelsen för 2012 redovisade revisorerna bedömningen att de inte ansåg att styrelsen, trots tidigare påpekanden från revisionen, fullt ut hade tagit den samordnande roll för den interna kontrollen som anges i lagstiftning och reglemente. Revisorerna konstaterade att det hade skett förbättringar inom systemet för styrning, uppföljning och intern kontroll under 2012 men att det var angeläget att landstingsstyrelsen snarast vidtog åtgärder för att ta sin samordnande roll i arbetet. Revisorerna avsåg att i granskningsarbetet följa styrelsens åtgärder.

I det följande redovisas resultatet av vår granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll under 2013. Vi har i granskningen genom intervjuer och dokumentstudier tagit del av information om det utvecklingsarbete som bedrivs på tjänstemannanivå. Vi har också granskat styrelsens behandling under 2013 av ärenden som har bäring på styrning, uppföljning och intern kontroll inom landstinget.

Under året har fokus i utvecklingsarbetet varit att utveckla en modell för riskbedömning och plan för styrelsens interna kontroll och uppsikt. Resultatmätt för att redovisa måluppfyllelse har också utvecklats under året, mot bakgrund av förändrade mål i landstingsplan och förändrad uppföljningsplan. Formerna för utvecklingen av landstingets datalager har enligt uppgift förändrats under året, i syfte att intensifiera utvecklingen.

Revisionsiakttagelser och åtgärder

Årets granskningar har visat att det finns brister i styrning, uppföljning och intern kontroll inom flera områden. Exempel på viktiga områden där revisionen iakttagit brister är följande:

- avvikelshantering och kunskapsspridning
- vård, omsorg och stöd för personer med missbruks- och beroendeproblem
- kompetensförsörjning och tillgänglighet inom psykiatri
- styrning och uppföljning för en ändamålsenligt utformad akutsjukvård vid akutmottagningarna och deras gränssnitt mot andra verksamheter

Årets granskning har också visat att utvecklingsarbete har genomförts under 2013 inom flera av de områden där revisionen har haft synpunkter som rör övergripande styrning, uppföljning och intern kontroll. I det följande kommenterar vi dessa områden. Tidigare iakttagelser är markerade med kursiv stil.

Landstingsstyrelsen bör överväga hur uppföljning och redovisning behöver anpassas till de olika ledningsnivåerna.

Kommentar: Här har granskningen inte visat att det skett någon utveckling under 2013. Vi har noterat att landstingsstyrelsen i januari 2014 beslutat om en delvis ny form för att följa upp resultatet som svarar mot målen i landstingsplanen för 2014. *Landstingsstyrelsen bör säkerställa att det i redovisningen till landstingsfullmäktige finns tydlig resultatinformation för samtliga mål som beslutats av fullmäktige.*

Kommentar: Som framgår ovan går det att mäta måluppfyllelse med resultatmätt och indikatorer för de flesta mål som gällt för 2013. Granskningen av såväl delårsrapport som årsredovisning har däremot visat att det inte fullt ut finns en samstämmighet mellan de mål och jämförelser som återfinns i landstingsplanen, styrelsens uppföljningsplan och det som redovisas i delårsrapport och årsredovisning. Konsekvensen är att årsredovisningen inte fullt ut innehåller redovisning av måluppfyllelse för de mål som landstingsfullmäktige beslutat om.

Det finns behov av att utveckla uppföljning och redovisning så att det finns möjlighet att analysera verksamhet och ekonomi samlat.

Kommentar: Här finns fortsatt behov av utveckling. Frågan berörs i olika pågående utvecklingsarbeten, till exempel arbetet med att utveckla kost-

nadsredovisningen för att kunna redovisa kostnad per patient (KPP) samt arbetet med produktionsplanering.

Kvalitetssäkring och dokumentation av verksamhetsinformationen bör förbättras och systemstöd bör utvecklas för att på ett effektivt och säkert sätt ta fram, kvalitetssäkra, dokumentera och bevara uppgifter om verksamhetens resultat.

Kommentar: Kvalitetssäkringen förbättras enligt uppgift successivt allteftersom datalagret tas i bruk inom fler områden. Samtidigt finns övergångsproblem och införandet gör att det blir tydligare att viss statistik inte fångas. Arbete pågår enligt uppgift för att komma tillrätta med detta. Som framgår i avsnittet ”Granskning av årsredovisningen” ovan finns behov av att förbättra och samla dokumentationen av underlag för uppgifter i årsredovisningen.

En modell bör införas för att systematiskt värdera risker i verksamheten och besluta om hantering av dessa. Kontrollåtgärder i verksamheten bör utformas så att de tydligt kopplas till ställningstagande om hur riskerna ska hanteras.

Kommentar: Granskningen har visat en positiv utveckling inom detta område under året. En särskild funktion för arbetet har under våren 2013 inrättats vid enheten för ledningsstöd. Landstingsstyrelsen har i slutet av 2013 beslutat om ett direktiv för intern kontroll och uppsikt. Styrelsen har även genomfört en riskanalys på landstingsnivå och beslutat om en plan för internkontroll och uppsikt för 2014. Däremot har ingen modell för systematisk riskanalys och internkontroll tillämpats för verksamheten 2013. Revisionen kommer att följa det fortsatta utvecklingsarbetet.

Styrelsen bör även regelbundet följa upp resultatet av den interna kontrollen och hur väl modellen för styrning, uppföljning och intern kontroll fungerar för att vid behov vidta åtgärder.

Kommentar: Den modell som beskrivs i föregående punkt har som framgår inte tillämpats under 2013. Vår genomgång av styrelsens ärenden under 2013 visar att styrelsen löpande behandlar frågor som har bäring på intern kontroll.

En grundläggande förutsättning för en tillfredsställande intern kontroll är att ansvar och befogenheter är tydligt beskrivna och att det finns en tydlig delegationsordning. Revisorerna har tidigare framfört att det finns behov av att förtydliga ansvar och befogenheter för olika chefsnivåer.

Kommentar: Granskningen för 2012 visade att den nya ärende- och beslutsprocess som infördes under 2012 bidrog till att förtydliga roller och ansvar. I den granskningen tog vi del av dokument som beskriver uppdrag och roller m.m. på tjänstemannanivå. Materialet hade då inte samlats och gjorts tillgängligt på ett systematiskt sätt, till exempel i ledningssystemet. Under 2013 beslutade landstingsdirektören om roller och ansvar för landstingets

ledningsgrupper på tjänstemannanivå i samband med att nya ledningsgrupper inrättades. Under början av 2014 formas en ny tjänstemannaledning. Beslut om roller och ansvar för den nya organisationen togs av landstingsdirektören i februari 2014. Viss beskrivning av innehållet i de nya chefsbefattningarna och ledningsgrupperna har publicerats på intranätet men enligt uppgift ska dessa korrigeras. Vår slutsats är att det finns fortsatt behov av att i organisationen kommunicera roller, ansvar och befogenheter för viktiga chefsfunktioner och ledningsgrupper.

Landstingsstyrelsens styrning och uppföljning av landstingets ekonomi

Årets revision har omfattat att kontinuerligt följa upp, dokumentera och till revisorerna rapportera landstingsstyrelsens åtgärder och beslut med anledning av redovisade prognoser och annan ekonomisk information. Granskningen har omfattat en genomgång av styrelsens protokoll med avseende på hur landstingsstyrelsen hanterat prognoser och annan ekonomisk information som presenterats under verksamhetsåret 2013 samt vilka beslut styrelsen har tagit. Granskningen har resulterat i följande iakttagelser.

Styrelsen har fått löpande information, i form av ekonomiska månadsrapporter, om det ekonomiska läget av landstingsdirektör och ekonomichef vid sammanträdena.

Under verksamhetsåret 2013 har två prognoser presenterats. Prognoserna har ingått i delårsrapporterna. Det har utöver dessa för styrelsen månadsvis redovisats ekonomiska rapporter från och med februari månads utfall och framåt. Den ekonomiska redovisningen under året har pekat på ett underskott mot budget men en nettokostnadsutveckling som ryms inom vad som budgeterats. Det har även redovisats underskott mot budget för flera av divisionerna inom hälso- och sjukvården, för några med relativt stora differenser.

Landstingsstyrelsen har med anledning av redovisningen av årets prognoser i samband med delårsrapporterna endast fattat beslut av formell karaktär såsom ”att godkänna rapporten” och ”lägga rapporten till handlingarna”. Några åtgärder med anledning av det förväntade ekonomiska underskottet för 2013 har inte beslutats i styrelsen. Däremot har styrelsen i november 2013 fått information om åtgärder och resultat mot bakgrund av handlingsplanen från 2011 som syftar till att långsiktigt minska kostnaderna genom ett systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete.

Bedömning

Årets granskning har visat att det genomförs utvecklingsarbeten och förbättringar inom de områden där revisionen har iakttagit brister med avseende styrning, uppföljning, intern kontroll och redovisning.

Granskningen av delårsrapport och årsredovisning för 2013 har visat det fortfarande finns behov av utveckling och förbättring inom vissa områden.

Landstingsstyrelsen bör säkerställa att delårsrapport och årsredovisning till fullo speglar de mål som beslutats i landstingsplanen alternativt hemställa till landstingsfullmäktige om förändrat uppdrag. Granskningen har visat förbättringar när det gäller dokumentation av uppgifter i årsredovisningen men att det finns fortsatt behov av att utveckla kvalitetssäkring och dokumentation.

Landstingsstyrelsen har under året beslutat om ett direktiv för intern kontroll och uppsikt. Styrelsen har även genomfört en riskbedömning och beslutat om en plan för intern kontroll och uppsikt för 2014. Direktivet implementeras nu i landstinget. Behov av att förtydliga ansvar för chefsnivåer och ledningsgrupper samt anpassa styrning och uppföljning till olika ledningsnivåer kvarstår.

När det gäller den ekonomiska utvecklingen har granskningen visat att styrelsen månadsvis följer upp det ekonomiska läget. Vidare har styrelsen i november fått information om tjänstemannaorganisationens åtgärder för att säkerställa att landstingets kostnader framöver ryms inom tillgängliga resurser. När det gäller den bristande måluppfyllelsen för verksamhetsmålen visar granskningen att styrelsen fått information om måluppfyllelse tertialvis i delårsrapporter. Någon löpande uppföljning av måluppfyllelse och åtgärder för att komma tillrätta med bristande måluppfyllelse, som fullt ut svarar mot målen i landstingsplanen har inte genomförts. Sådan uppföljning bör införas för att ge bättre förutsättningar för att i tidigt skede kunna vidta åtgärder vid bristande måluppfyllelse. Enligt uppgift kommer sådan uppföljning att utvecklas under 2014.

Årets granskningar har visat att det finns brister i styrning, uppföljning och intern kontroll inom flera områden. Exempel på viktiga områden där revisionen iakttagit brister är avvikelshantering och kunskapsspridning, vård och omsorg för personer med missbruks- och beroendeproblem, kompetensförsörjning och tillgänglighet inom psykiatri samt styrning och uppföljning av akutsjukvården vid akutmottagningarna och deras gränssnitt mot andra verksamheter.

Vi anser sammanfattningsvis att styrelsen bör säkerställa fortsatt utveckling av styrning, uppföljning och intern kontroll för att komma tillrätta med kvarstående brister.

Johan Magnusson

Certifierad kommunal
yrkesrevisor

Anders Marmon

Certifierad kommunal
yrkesrevisor

Veronica Hedlund Lundgren

Certifierad kommunal
yrkesrevisor